

PEST, MARTIUS 26.

13. szám.

I. FÉLÉV. 1863.

Megjelenik minden esütörtökön. Szerkesztő lakása (kegyesrendűek épülete 35. sz.) Ügynöki hivatal: (Lipótutca 5. sz.)

Evang. Jézus Jeruzsalemhez közelgetvén. (Máté 21, 1—9.) — 27. Fájdalmas Szüz. 28. Sixtus. 29. Vas. Mechtild. 30. Kvirin. 31. Ákos. April. 1. Hugo. 2. N.-csütörtök.

Előfizetés: helyben félévre 1 frt 31 kr egész évre 2 frt 62 kr; vidékre félévre 1 frt 66 kr, egész évre 3 frt 32 kr o. é.

Családképek vázlatban.

(Folytatás.)

VIII.

A családanya, mint hitves.

Mint igyekszik az okos nő és hü házastárs férje bal lépéseit jóvá tenni s annak fogyatkozásait, mennyire lehet, kipótolni, világosan látjuk Abigail példájából, mely a szent-írásban (Kir. I. 25.) van följegyezve.

Abigail felesége volt Nábál, egy Kaleb nemzetségből származott, gazdag zsidónak; laktak pedig Maon kisdud városban, de főbb birtokuk a Kármel hegyén terült el, hol a többi közt, három ezer juha és ezer kecskéje is volt. Abigailról azt mondja az irás, hogy igen okos és szép asszony volt; Nábálról pedig, hogy kemény, igen gonosz és rossz erkölcsű férfiú volt, főhibája pedig az volt, hogy a bort kelletlenül kissé jobban szerette, melylyel, miután módja volt benne, nem igen gazdálkodott. Ilyen ember oldala mellett leélni az életet, nem kevesebbet, mint angyali türelmet és mennyei okosságot kívánt, és Abigail, e szomorú körülmények dacára is, szerény, türelmes, engedékeny volt iránta.

Elbeszélésünk korában történt, hogy Dávid, a zsidók fölkelet királya, néhány százra menő embereivel Saul elől, ki őt halálra üldözte, a puszták rejtekhelyein bujdosott. El lehet gondolni, hogy ily helyzetben Dávid és emberei élelem dolgában sokszor igen mostoha körülmények közé jutottak. A kietlen pusztában, a sziklák rejtekeiben nem könnyen jutottak valamihez, ha csak a körülfekvő falvak lakói, vagy a puszták nagyobb birtokosai őket nem segítették; ezt pedig annál inkább tehették, mert Dávid a nemzetnek Istentől választott, tehát törvényes ura, királya volt, holott Saul a trónt, miután Isten őt engedetlensége következtében elvetette, csak bitorolta. Másrészt Dávid méltóságánál fogva nem csak hogy maga kisujjával sem érintette azt, a mi másé volt, hanem ugyanezt embereitől is szigorúan megkivánta, hisz ők nem voltak rablók vagy utonállók, hanem egészen ártatlanok, kik az irigység

ármányai és az erőszak elől menekültek; azért is inkább védelmezték a rossz emberek ellen a szomszédok birtokát, nem hogy bántották volna.

Egy izben Dávid embereivel a Fárán pusztában igen kellemetlen helyzetbe jutott; több nap óta nem volt mit enniök, és mivel értesült, hogy a gazdag Nábál, nem messze tőle, juhait nyireti, elküldött hozzá tiz embert. „Menjetek föl, úgy mond, Kármelra Nábálhoz, köszöntétek őt az én nevemmel békességben és mondjátok neki: Legyen az atyámfiainak, neked, a te házadnak, és mindennek, valamid csak van — békesség! Hallottam, hogy nyirnek pásztoraid, kik velünk a pusztában voltak, soha nekik bántásukra nem voltunk, sem nyájadnak nem volt hujja azon egész idő alatt, melyen velünk voltak a Kármelon. Kérdezd meg, ha úgy tetszik, szolgálodat, és ők be fogják bizonyítani. Most azért találjanak kedvet szolgálád a te szemed előtt, mert jó napon jöttünk. Valamit kezded találni, azt adjad a te szolgáláidnak és a te fiadnak, Dávidnak.” A tiz ember ezen üzenettel nemsokára eljutott Nábálhoz, és szóról-szóra elmondták előtte uruk szavait és emberséges föl szólítását: Nábál azonban szokása szerint igen durván fogadta őket. „Kicsoda a Dávid, förmédt rájok, és kicsoda az Isai fia? ma sokasodtak meg a szolgálak, kik elsőknek uraiktól. Elvegyem-e azért kenyereimet és vizeimet, és a barmok husát, melyeket nyiróim számára öltem, és a férfiaknak adjam, kikről azt sem tudom, hová valók!?”

A szolgálak, mint gondolni lehet, nem várták, hogy másodsor szálljon velök szembe, hanem nyakra-főre siettek vissza oda, a honnan jöttek, és egy lélegzettel elmondák uruknak Nábál kifakadását. Dávidot igen bántotta e lealázó modor, melylyel Nábál alattvalói előtt róla emlékezett, az embertelen visszautasítás pedig végképen kihozta őt szokott kedélynyugalmából. Ő nem volt azon ember, kivel tréfálni, kötekedni lehetett. Szíves készséggel tudott ő ellenségeinek megbocsátani, mire élettörténete számtalan adatot képes fölmutatni; de másrészt szigorú is tudott lenni, kivált pedig azok iránt, kiket szép szóval, nemes tettel észre-

hozni nem lehetett. A mint tehát most a részeges Nábál sértő szavait meghallotta, elhatározta ezen emberrel komolyan számolni, és megmutatni neki, hogy kicsoda az a Dávid, ha eddig még nem tudta. „Kösse föl kiki kardját“, kiálta embereinek, ő is ugyanazt tevén: követé pedig őt közel 400 férfiú, a többi elmaradt, hogy holmijokat őrizze.

Ezer szerenésje volt Nábálnak, hogy felesége Abigail idejekorán megtudta az egész történetet. Egyik hív szolgálója értesítette őt erről: „Asszonyom! mondá az, Dávid a pusztaból követeket küldött gazdánkhoz, hogy megáldanak őt, de ő megutálta őket. Ezen emberek igen jók voltak hozzánk, nem busítottak bennünket, és a nyájból egy el nem veszett azon egész idő alatt, míg velők voltunk a pusztaban. Kőfal gyanánt voltak körülünk mind éjjel, mind nappal, míg nálók legeltettük a nyáját. Gondold meg azért, asszonyom, most, míg idő van, és hozd helyre, míg lehetséges, gazdánk igazságtalan eljárását, különben a romlás férjedre és házadra érkezett.“ Ilyen eselédre is kevésre akadhatni a mai világban, de hiszen mi már nagyon sokat haladtunk!

A szemes asszony azonnal átlátta, hogy nincs egy perc elvesztegetni való ideje, ha férjét meg akarja menteni. Ismerte Dávid szilárd jellemét, nemkülönb Nábál konok fejét, mely minél üresebb, annál keményebb; meg volt győződve, miszerint, ha a dolognak elejét nem veszi, rossz vége lesz az egésznek. Sietve összehordatott tehát kétszáz kenyeret, két tömlő bort, öt véka darát, öt megfőtt kost, száz kötés szőlőt és kétszáz esomó száraz füget; mindezt öszvérekre rakatván, sietve küldé Dávid elé, ő pedig, a nélkül, hogy férjének csak egy szót mondott volna, szintén fölült egy öszvérré és követé őket. — De ideje is volt, hogy induljon, mert alig ért a hegy aljára, már látta Dávidot embereivel közelíteni. Dávid boszus volt. „Bizony hiába általmaztam meg mind, a mi ezé volt, szóla embereihez, gonoszszal fizetett nekem a jóért; de ezeket cselekedje Isten a Dávid ellenségének és ezeket mivelje, ha meghagyom reggelig...“

Mig Dávid méltó boszorkodásában így fenyegetődzött, Abigail oly közel érkezett a csoporthoz, hogy Dávidot szabad szemmel a többi közül kivehette; sietve leszállt tehát öszvéréről, Dávid lábaihoz esett és arcra borula előtte, míg végre fölkiáltott: „Rajtam legyen, uram! e hamisság, szóljon, kérlek, a te szolgálód a te fűledbe és hallgasd meg a te szolgálód igéit. Ne tegye, kérlek, az én uram királyom az ő szívet e hamis férfiú Nábál ellen, mert neve szerint bolondság van vele. Én pedig a te szolgálód nem láttam, uram, a te szolgálódat, kiket hozzá küldöttél. Most azért, uram, él az Ur, és él te lelked, a ki megtartóztatott téged, hogy ne jönnél a vérre, és megőrizte kezedet, és most legyenek mint Nábál a te ellenséged és a kik gonoszt keresnek az én uramnak.“

„Vedd el ez áldomást, melyet a te szolgálód hozott neked én uramnak és add a legényeknek, kik követnek téged, én uramat.“

„Vedd el vétkét a te szolgálódnak, mert szerevén szerez az Ur (Isten) neked én uramnak hív házat, mert az Ur hadait, uram, te viseled: gonoszság azért ne ta-

láltassék benned életednek teljes napjaiban. Mert ha fölkel valaha az ember téged kergetvén és keresvén lelkedet, megőriztetik az én uramnak lelke mint az élők kötelékében a te uradnál Istenednél: a te ellenséged lelke pedig forgattatik, mint a parittyának sebességében és forgásában.“

„Mikor azért megadja az Ur neked az én uramnak mindazon jókat, melyeket felőled szólott, és téged Izraelen fejedelemmé rendel, nem léssen fohászzkodására az én uram szívére, hogy ártatlan vért ontottál, és mikor jót cselekszik az Ur az én urammal, emlékezzél meg rólam a te szolgálódról!“

Ki tudná megindulás nélkül olvasni e sorokat, melyeket e derék nő elég bátor volt annak füleibe hangzattatni, ki azért jött, hogy férjét megbüntesse és vagyonát földulja. Ismerte ő Nábált, tudta, hogy nagyot botlott, mert máskor is sok meggondolatlant követett már el, de mindemellett is Nábál az ő férje volt, kihez a házassági sz. kötelék esatolta; köteletségének tartotta ennél fogva minden követ megmozdítani, hogy a kelepceből, melybe magát döntötte, kiragadja. E szent meggyőződés erőt öntött belé, hogy eltekintve nemének gyengéitől, szembe szálljon azzal, kit Izrael törvényes fejedelmének tudott ugyan lenni, de most az ellen kötötte föl kardját, ki neki e világon legdrágább, férje és gyermekeinek atyja ellen. Tudta, hogyha el nem késik, nincs minden elveszve, mert ismerte Dávid nemes szívét, melyhez hozzá lehetett férni. És nem is esalatkózott, mert, a mint beszédét elvégzé, Dávid így felelt: „Áldott Izraelnek ura Istene, ki téged ma elém küldött, és áldott a te beszéded, és áldott vagy te, ki viszatartottál engem ma, hogy ne mennék a vére, és ne állanám boszumat kezemmel: mert különben él Izraelnek ura Istene, ki megtartóztatott engem, hogy gonoszul ne bálnám veled: ha hamar nem jöttél volna előmbe, nem maradott volna virradtáig Nábálnak (vagyon).“ Ezután intett embereinek, hogy vegyék át tőle a hozott élelmet, Abigailhoz pedig így szólt: „Menj békével házadba, ime meghallgattam szavaidat, és megtiszteltem az arczodat.“

Mig Abigail Dávid haragját lecsillapítani és ajándékokkal megengesztelni iparkodott, Nábál otthon dőzsölt, mulatott, mintha mi sem történt volna; a gyapju szokatlan mennyiségben került elő, azért nagy áldomást rendezett. Mint afféle borszerető ember, ő is a részegesek szokott könnyelműségével birt, mely nem látatá vele a damoklesi kardot, mely czérnaszálon függött fölötte, sem a vészfellegeket, melyeket durvasága idézett elő, és melyekből a haragos villám a legközelebbi perczen készült fejére lecsapni, ha azt derék felesége el nem háritja.

Mire Abigail haza érkezett, férjét bortól elázva találta, azért mint okos asszony egy szót sem hozott elő az egészből, hagyta őt pihenni; reggel azonban, mikor már kijózanodott, elbeszélte neki az egész eseményt, mire Nábál ijedségében majdnem sóbálványnnyá változott. A jó asszony könyhullatások közt intette és mindenre kérte, hagyna föl eddigi kicsapongásaival, mert ez sok rosra ragadja; elhomályosítja benne az ész világát, úgy, hogy tapogat akkor is, midőn hamar kellene határozni; előli szívében a nemes érzelmeket, úgy,

hogy mi jóra sem lesz többé fogékony. De borsót hint a falra, szereztesen mos, ki a részeges ember előtt józanságról beszél, mert el sem hiszi, hogy lehessen ember, ki a boron kívül mást is szerethessen. Nábál maradt, a ki volt; de nem sokáig hajthatta garatjára a szőlő nedvét, mert addig jár a korsó a kutra, míg bele-török a nyaka. Tíz nap múlva, a nevezett esemény után, Nábál szörnyet halt.

Dávid sokáig nem tudta elfelejteni a szép és nemesszívű Abigailt, ki őt okos beszédével úgy levarázsolta. Magányos perceiben gyakran fölmerült az emlékezet láthatárán e rendkívüli asszony képe. „Mily szép lélek lakhatik abban, gondolá magában, ki ilyenmire képes; ezer kár, hogy oly férfi oldalához van csatolva, ki őt nem boldogíthatja.“ Mikor később meghalotta, hogy Nábált a mértékletlen ital más világra vitte, nem késett szive titkos vonzalmának eleget tenni; násznagyokat küldte Abigailhoz, kik megkérték számára kezét, és midőn ezek a kívánt eredménnyel visszatértek, Dávid boldog volt, mert nagy lelkének hasonmását bírta, már pedig azt tartja a közmondás: „Hasonló hasonlónak örvend.“ — Keresztény családanya! Ha netalán az isteni Gondviselés téged is ilyen embertelen Nábál oldala mellé helyezett, áldd az Urat, mert, a mit ő rendel, az mindig legjobb az emberre nézve. „Türed el az Isten látogatásait, tanácsolja a böles Sirák, ragaszkodjál Istenhez és türed, hogy nevedekjék utoljára a te életed. Járulj Abigailhoz és kérdezd tőle, hogy élhetett ilyen ember társaságában annak egész haláláig?“ — E kérdésre legközelebb felelünk.

Varga Mihály

(Vége következik.)

Hulló csillagok.

Annyi csillag hull az égről
Hogy mégis meg nem szegényül,
Mind le nem hull disze!
Valljon hogyan lehetséges...
Ujat terem a Fölséges
A letűnt helyébe?..

Megfelelek a kérdésre:
Nines szüksége teremtésre,
Nines szüksége rája;
Mivel az a fényes eső,
Mely a kék magasságból jő,
Nem csillag hullása.

Le-letekint szűz Mária
Hűhideg magyarjaira,
Sirván sir miattuk...
Szemének könnyűi folynak,
Éjszakánkint fölragyognak,
S mi csillagnak tartjuk.

Édes anyánk, édes anyánk!
Irgalommal nézz le reánk
Bűnös fiadra...
Szemeid csillagesője
Vezessen egyesülésre,
Térjünk hozzád újra.

Édes anyánk, édes anyánk!
Hozzad sir föl árva hazánk
Mária országa...
Csak te benned van reménye —
Ragyogj le bus éjjelére,
Segíts, segíts rajta!!

Szöke A.

A veronai testvérek, vagy a gyilkosság átká.

Schmid Kristóf után.

X.

(Folytatás.)

„Ajkam szomorú esemény himnőke, halljátok!
— a szív fájdalma elnémul, de — soha ki
nem gyógyul!“

Gróf Contarini Adolar halála óta Arsenio csodálatosan megváltozott. Komor, félelmes volt mint kísértet, ijedten mint rém járt-kelt; kerülé az embereket és senkit nem bocsátott maga elé, nappal is elzárkózék a világ elől. Borzasztó titok nyomhatta lelkét és még sem volt bátorsága azt egy résztvevő barátjával sem közölni.

Antonio is tapasztalta e rendkívüli helyzetét és e kínos környezetben sokat szenvedett, sőt maga is rossz lelkismeretétől kizoztatván kétszeres súlylyal érezé komor ura kegyetlenségeit.

Mi volt az, mi a gróft annyira megváltoztató? Mi volt az, miért arca egészen beesett és szemei fény nélkül s kísértetiesen mélyedtek gödreikbe? Mi volt, mi őt megreszketteté, ha csak egyetlen falevél zörrent meg, mintha valamely elköltözött lélek susogása érintené kegyetlen szívét? Mi volt az, hogy öcsese halála óta nem látogató meg többé a fekete tornyu kastélyt, sőt nevét sem akará többé hallani?

Isten nemsokára mindezen titkokat felderítendi!

Különös őszi est vala. A szél sivitva járta be a vidéket s fákat, és az Etsch zajogva sietett odább sziklás medrében.

Verona utcáin egy fiatal ember tétovázott. Arca bánatot és fájdalmat mutatott és szomorú hangon kérdé egyik arramenőtől: „Hol lakik tisztelendő Bel-lino lelkész?“

Miután megmutatták neki a kérdezett lakot, ingadozó léptekkel tért a házba.

„Uram“, szólt az ifju, „én vagyok gróf Contarini szolgálója. Borzasztó titok gyötör, melyet nem hagyhatok tovább szívemen.“

„A gróf küldi önt hozzám, ifju ember?“ kérdé résztvevőleg Isten szolgálója, ki mindenkor kész volt a szerencsétlenek baját enyhíteni.

„Nem“, felelé Antonio, mert ő vala, „engem kintzott lelkismeretem küldött ide. Azt akarom a tisztelendő urnak megmondani, hogy ama borzasztó gondolat gyötör engem, mikép uram öcsesének, ki halála előtt uramat a kastélyában meglátogatta, nem a véletlen hozta meg a halált.“

„Micsoda, boldogtalan, bármit tud ön, az Istenre, a ki megítéli az emberek tetteit, kérem, mondjon el mindent, mindent!“ kiálta bámultában a meglepetett lelkész.

„Azért jöttem, hogy mindent elmondjak, mit láttam,

és ha majd megtudott mindent, mondjon ítéletet. El kell mondanom.“ És imigy beszélt:

„Néhány nappal előbb, mielőtt a szerencsétlen gróf holtteste az Etsch hullámaiból kivonatott volna, gróf Adolar meglátogató bátyját ama kastélyában, melyben ez most már nem szeret lakni. Gróf Adolar szép, kék ruhát viselt és a szegény ifju olyannyira megörült bátyja viszontlátásán, hogy mindent neki akart adni. Azonban az ártatlan saját vesztének indult. Soká együtt voltak oda fön, de gróf Adolart nem hallám többé elhagyni a kastélyt, daczára annak, hogy egész éjen át nem bírtam szememet behunyni, mert ismertem uram sötét természetét és gyaníthatám, hogy csak azért oly barátságos ártatlan öcsese irányában, mikép annál könnyebben törbe kerithesse.“

„Mintán a szerencsétlen eltemettetett, gróf Arsenio azon kastélyba költözködött, mely amott a hegyeken látszik s hol egykoron anyja élt. A boldogult gróf halála óta már alig maradhattam meg uram szolgálataiban, annyira kinzott rémes valója és minden tette.“

„Egyik napon megparancsolá, hogy némely tárgyakat a kastélyból új lakába szállítsak. Magamhoz vevém a kulcsokat és a mint a kapukat megnyitám, úgy tetszett, mintha a néma falak közül a halál lengne elém. Uram, a mi most következik, az borzasztó; de be kell vallanom, és titkolódnom továbbá nem szabad. Beléptem a boltozatok alá és a fekete toronyba is eljutottam, mely hajmeresztő titkot rejt magában. Ugyanis ha a dologban járatlan egyén bizonyos köre lép, ez megnyílik és egy köröskörül rozsdás vasnyársakkal megrakott tátongó mélység nyeli el a szerencsétlen áldozatot. Minthogy most magam valék, a kíváncsiság arra vitt, hogy ama bizonyos követ egy hosszú bottal megérintsem. Lám, tisztelendő ur, maga Isten vitt a rejtély megfajtásához. A kő nyikorgott, és midőn borzadva néztem a mélységbe, a rozsdás szegeken ruhafoszlányokat láttam, és ezen foszlányok azon ruhából voltak, melyet gróf Adolar viselt volt, midőn bátyját meglátogató. Itt vannak.“ Reszkető kézzel nyúlt zsebébe és több vérrelborított foszlányát vonta elő azon köntösnek, melyet Adolar, bátyja meglátogatása alkalmával öltött volt magára.

Antonio mélyen fölsohajtott és a lelkész, ki inkább az idegrázó rejtély megfajtásába vala mélyedve hogyszem megindulva, elfojtott hangon mondá: „Nem sokára megszűnik a rejtély, mint mult ki Adolar az életből. Ifju“ — folytatá — „fölfedezéseért fogadja az én és a törvény nevében köszönetemet. Hanem miként jutott a tetem az Etsch hullámaiba?“

„Épen azon gondolatra jöttem“, viszonzá Antonio, „a gróf, ki már régóta halálra gyűlölé öcsesét, azt bizonyos ürügy alatt azon éjen a torony boltozatába esalta, hogy így biztos halált készít-en számára.“

„De, kérdem még egyszer“, — szólt a lelkész — „mint került a holttest az Etsch folyóba? Ezt magyarázza meg!“

„Ebben önmagát árulá el gróf Arsenio, tisztelendő ur“, felelé Antonio, „ama boltozat leszolgál a folyó hullámaiba és így a holttestet a hullámoknak el kellett sodorniok.“

„Már csaknem kétségen kívül van, Arsenio saját

öcsese gyilkosa!“ — szólt égre szegzett szemekkel a lelkész, „oh megfejthetlen isteni végzet! Ha még más terhelné szívét, csak beszéljen. Soha nem fogja megbánni!“

„Oh uram, jó uram!“ felelé szomoruan Antonio, „csak most következik saját történetem. Öntől várok vigaszt és tanácsot, mert mást nem ismerek.“ És neki is elmondta azt, mit részben már tudunk.

A mint beszédét végezé, imigyen vigasztalá őt a jámbor ősz: „Látom, hogy szive megjavult, és Isten küldé ide, hogy midőn vallomása által egy gyilkosságot fölfedezne, saját lelki üdvösségére bünbánatot eslekedjék. Nyugodjék meg, ifju, egyuttal biztosítom, hogy mindenkorra védelmem alatt álland.“

Mély megindulással köszönt Antonio az áldott s jószívü embernek és imigy folytatá: „Az esemény óta sem éjjel sem nappal nem vala nyugalmam, a deli, meggyilkolt ifju mindig lelkem előtt lebegett!“

A lelkész most még egyes dolgok után tudakozódott, melyek Antonionak ura viseletében föltűntek; és miután már maga is tapasztalá, hogy a gróf lelkismerete nem egészen nyugodt, a főnebbi vallomások által gyanuja csak szilárdult.

Igaz ugyan, hogy Arsenio elfogatása esetében azt mondhatná, miszerint öcsese a szerencsétlen véletlennek lön áldozata; esakhogy akkor meg azt lehetett volna ellenvetni, miért hallgatá el mindeddig e szerencsétlenséget.

A jámbor lelkész most kívánsága szerint vendéglé meg az önmagába tért ifjut és egyelőre házánál tartotta, hogy szükség esetében reá hivatkozhassek.

Antonio pedig oly jól érzé magát ezen jámbor férfiü közelében, hogy tett vallomásai után már nem is vélte többé lelki gyötrelmeit érzeni.

Ezalatt a lelkész lelkismeretes kötelességének tartotta a szomorü esetet a törvényszéknek följelenteni és a gyilkos elfogatására szükséges intézkedéseket megtéetni.

Felsmann József.

(Vége következik.)

Kereszthegyi bányavirágok.

V.

A Kereszthegy tetejéről délre nézve a hegy lábánál látjuk egészen Nagy-Bányát, több szép épületei-s öt templomával. A város határain tul itt-ott egy-egy falu ötlük a néző szeméibe — a messzetávolban.

Délnyugotnak fordulva láthatárunk mérhetetlennek tetszik. Erre terül el az Erdélyből Szathmárba özőnlő szürke Szamos szathmári rónapartjaival. A Szamosnak kigyózdása ugyan nem látható, de igenis a város kisebb, éjszaki részét metsző Zazaré, vagy a nép nyelvén Szazaré, mely inkább patak- mint folyónak nevezhető. E patak azonban mellékágaival együtt nagyobb hasznót hajt, mint némely kisebb folyó. Ez hajtja az ugy nevezett stompokat, az érezt tartalmazó köveket zuzó gépeket, az érezzuzdákat, melyek a bányavidékre jövő idegeneknek figyelmét nem csak esőrómpöléseikkel, hanem sajátáság szerkezetökkel is lekötik. Utan utfélén bukkan ilyenekre az utazó.

Nyugot felé, Sz.-Váraljának, szőlőhegyek láncolata vezet, itt-ott tágas nyílásaival völgyeket képezvén, melyek mind egyike egy-egy falut rejt el.

Ha délkeletre tekintünk, előttünk áll a Lapos erdő, megszire nyuló bokor- s fásürüségeivel, mintegy határt képezvén Magyar- s Erdélyország között.

Keletnek, melyre a szép templomáról megyszerzte híres Felső-Bánya fekszik, hegyek csoportozata vonul, Szathmárt Marmarostól választván el.

De vessünk egy kis pillantást éjszakra is! Vigyázzunk azonban, hogy, a midőn a hegy kupokvad regényességét bámulva, ámulatunkban előbbre haladunk, ugy ne járjunk, mint ama csillagvizsgáló, ki, lábai alá nem nézván, a gödörbe esett.

A Kereszthegy tetején diszló feszülettel néhány ölnyire éjszak felé egy emberi kéz rakta közegélyzetű gödör van, melyet, ha közelebről megtekintünk, nem annyira öblösnek, mint mélynek fogunk találni. Ez az ugy nevezett bányakürtő, bányakémény, mely a bánya közepéből 60 ölnyire emelkedik fölfelé. Megjegyzendő, hogy a Kereszthegy méhében egy gazdag jó-vedelmező arany-bányát rejt, mely a kincstárnak birtoka.

Körültöttünk szebbnél szebb panoráma;
Alattunk gazdag kincset rejtő bánya;
Fölöttünk a napfényes ég kéket fest
S mellettünk vagy, kegyemelte szent kereszt!

Ennek tudatára hitörömmel kecségetető eszmék szövésébe merült lelkem s szívem örömtől repesett, magam sem tudva, miért? Egy fának árnyában gyepre heveredtem s gondolkoztam.

A napverőfényes kék égre függesztve tekintetemet, önkénytelenül eszembe jutott a természet nagyszeriségében imáandó Teremtő, kinek kegyességéből s jóságából, érző szívvel s gondolkodni tudó lélekkel bírnak. A jobbra eső sz. keresztre tekintve, hálasohaj emelkedett keblemből.

De ki is lenne az, kinek szive nemes érzetében hálaadólag eszébe ne jutna ilyenkor a mindenható nagy Isten, ki az eget, földet és mindent, a mi azokon van, az emberek kedvéért teremtette?! Valóban elfásult keblünk kell annak lenni, ki a természet nagyszeriségébe gyönyörködőleg gondolkozva merülten, megfélekednekk Arról, ki az emberi szívet fogékony érzelmeivel s a halhatatlan lelket eget verdező gondolataival — alkotá.

A hegyről lenézve Nagy-Bánya városára, mely fölött körülbelül 350 lábnyi magasságon voltam, az egyes utcákon járó emberek törpe alakban tűntek föl előttem, ellentétben az Isten nagyságával. Nem is lehet másképp! a teremtmény parányi porzsaga a Teremtővel szembe. Fájdalom! kevésnek jut ez eszébe a mai világfiak között.

A kinálkozott tarka képeken szemet jártatva, végre a város említésre legméltóbb művén, a századokkal daczolt templom maradványán állapodott meg vizsga tekintetem.

Egyszerű négyszögletű, a szögletekben faragott kőből épült torony ez, mely a Szentháromság tiszteletére szentelt r. kath. egyház mellett magányosan áll, az ugy nevezett cziintermen, hol hajdan a szent-István templom, melynek alapfalai még mindig a földben, bár eltemetve, porladoznak, pompázzott.

E torony Nagy-Bánya városa újból alapításával csaknem egykoru. A templom, melynek homlokát képezé, a mult században villámcsapás által többször megrongáltatván, végre — nem győzetvén annak évenkénti tetemes javittatása — az enyészetnek adatott át. Romjai, melyek a mult tizedben még láthatók valának, már nem léteznek. A város elüljárósága, fájdalom! a nélkül, hogy lerajzoltatta volna, végkép leromboltatá azokat s kőveit magánépületekre használta föl.

A említett cziintermet tavasszal fákkal beültetni elhatározá a városi tanács. Ha e határozat ténynyé fog válni, idővel igen emelni fogja e fáulttetvény a templom környezetét, melyből a magányosan álló torony óriási ujjként fog emelkedni, figyelmeztető jelt adván az ég felé törekvésre.

A torony, egyházunk összes, száma 6, széphanzásu harangjait rejtí kebleben; azon fölül a toronyörnek, családijával állandó lakásul szolgál.

Valahányszor e századokat látót épültre esik pillantásom, mindannyiszor eszembe jut szomorú multja, megbámulom ódonszertiségét. Ez alkalommal kiválólag kedvesen időzött rajta távesővel fegyverzett szemem; de a csucsán diszló kereszt aranyozásában föltünőleg játszadozván a napnak fénye, sokáig nem lehetete rajta pihentetni azt.

Rövid vizsgálódás után, még egyszer körüljártatva élveztvagyó szememet a tájképen, buesut vevék tőlök.

Mielőtt odahagyám a helyet, melyről oly szép a kilátás, előbb — hálaadaskép az élvezettekért — pár „Miatyánkot“ rebegtem el a kereszt előtt.

Fölemelkedvén térdhelyemről, egy jókora darab bányavirág ötlött szemembe a sz. fa tövében. Hogyan jutott ide? azt nem fürkésztem, de emlék gyanánt magammal hoztam.

Gondolatokba merülten haladva lefelé, azon eszme villant meg agyamban, hogy tapasztalataimat jegyzetekben rakjam le naplómban, idővel kioldozás végett.

Az idő kedvezett, és én akkori gondolataimat „Bányavirágok“ czim alatt testesítém, a „Kath. Néplap“ t. olvasóinak pár percznyi, talán kedves, időtöltést szerezni reményelvén.

A legközelebbi cikkben lássuk, mi a bányavirág? hol terem az?
L é l e k f i J á n o s.

Katholikus hitelet.

Pest, mart. 22. A minden jóra fogékony s egy részről a valláserkölesős tökéletesedésre, más részről hasznos ismeretekbeni előhaladásra törekvő kath. iparossegédek számára ismét egy új menhely, új legényegylet fog mart. 25-kén Esztergomban ünnepelesen megnyitattani. Magyar hazánk hődolvá tisztelt s szeretett bíbornok-prímása, S c i t o v s z k y János esztergomi érsek ő eminentiája, ki valamint 1856-ban Pesten először alapított kath. legényegyletet, ugy utóbbi években Ó-Budán, Pozsonyban és Nagy-Szombathban ily egyházpolgári jótékony utóképző intézetek megnyitását nagylelkűen eszközölte, érseki székvárosában is valóban atyai gondoskodással s főpásztori bőkezűséggel ily egyletet alapított. Míg ez egylet ünnepeyes megnyitásának leírását jövő számunkban adni szerencsénk lesz, egyelőre közöljük azon „Üdvözlét“et, melyvel a pesti kath. legényegylet tagjainak nevében V a s s Zsigmond, czipészlegény és egyleti könyvtárnok az esztergomi egyleti tagokat megörvendeztette. Az „Üdvözlét“ így hangzik:

Légy köszöntve, ifjak szép gyűlése!
Üdv és áldás nektek hű testvérek!
Fogadjátok im baráti jobbnak'.
Melyet testvéréret nyujt feltek.
Fogadjátok rokon üdvsvavunkat,
Mely tinektek minden jókat kíván.
Legyen áldott e nap mindörökké,
E dieső hon bérczi s róna táján.

Eljövénk s baráti körötökbe
Bátran léptünk mint igaz testvérek,
Tudva azt, hogy keblünk- s kebletekben
Egy ügyért buzdul a sziv s lélek;
Szent ügyért, melynek mi már régóta
Avatott hű bajnoktársi lettünk,
Hol „Egység, szeretet“ virágozik,
Mít körünknek jelszavává tettünk.

Egyesüljünk hát, ti ifju társak,
Legyünk egyek hitben, szeretetben,
És kövessük szózatát erénynek,
És mutassuk azt példákban, tettben.
Legyünk egyek, bátrak és kitartók,
Szent az ige, a mely lön vezértünk;
És ha leszünk méltó követői,
Méltó is lesz tőle a mi bértünk.

Fel! előre, lelkes magyar ifjak!
Törve immár a szent ut előttünk,
Egyesülve menjünk és haladjunk:
Rajta majd az üdv honába értünk.

Fel, előre mind, ki szép honának
Jó s igaz polgára ohajt lenni,
Mind előre, a ki kész tanulni,
És hitét s hazáját hűn szeretni.

Mert csupán hit és a hon szerelme
Boldogíthat nemzetet, hont, népet;
Hol hit ninesen, ninesen ott erény sem,
S nem találni szellemet, jót, épet.
Fel hát, ifjak, immár leng a zászló;
A vezérek is már készen állnak:
Ifju szívek kellene csak még, kik
Hon- s erényért bátran küzdni szállnak.

Bizonyítsuk be hát a világnak:
Van hazánknak lelkes nemzedéke,
Melynek szent erény nem csak szavában:
Tettben is munkás élteinek éke.
Mutassuk, hogy van erő keblünkben,
Ápolgatni szépet, üdvöset, jót;
Majd meghozza a buzgó törekvés
A díszőbb jövőt, a boldogítót.

És jutalmunk nem fog elmaradni,
Áldás lézen ifju nyomdokinkon;
Mert követni fognak ezren s ezren,
S boldogság lesz akkor szép hazánkon.
A nagy Isten örökdió fölöttünk,
Ő vezérli ifju lépteinket,
S áldja mind, kik fáradoznak értünk,
És megáldja legényegyletünket.

Vác. mart. 19. Városunk polgárainak köztiszteletében és szeretetében részesült egyházi férfi, ki idejét folytonos könyvekbeni buvárkodásban és a pomologia-tudományak szenvedélyvel kezelt művelésében tölté; ki nevét városunk ékesítésére és a szenvedő emberiség javára hozott nem kevés áldozat által megörökíté; kinek fűrge járása s különösen e hó 4 én mint véd-szentjének dícső ünnepén tanúsított ritka nyájassága nem engedé közeli halálára gondolni, már nines többé. Nságos és ít. G á s p á r i k Kázmér nagyrépost és kanonok, püspöki helynök és közgyehallgató, a püspöki szentszék és a zsinati vizsgálók elnöke, aranymisés áldozár, és Lipót esászár jeles rend lovagja f. hó 17-én délutáni 4 és 5 óra közt 79 éves korában tüdőhartyalob következtében a haldoklók szentségeinek ajtatos föl-vétele után mindnyájunk szomorúságára meghalt. A temetési gyászünnepe 10 s fél óraker vette kezdetét, mely is, dacára a kellemetlen időnek, fényes és népes vala. Ott lehete látni minden rendü, rangu és vallásu egyéneket, a vidékről jött számos egyházi és világi urakat, a tanuló ifjuságot és a háromféle szerzetes rendnek érdemes tagjait, ott magát mlgos püspök atyánkat is, ki a temetkezési gyászos szertartást érzékeny szívvel végezte. A növendékpapok négyes hangban elzengett éneke a gyászszertartást meghatóvá tette. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Osli. mart. 9. Némi tartózkodással nyultunk irótollunkhoz, midőn e beces lapok hasábjait szándékoztunk igénybe venni, hogy örömeinket a t. olvasó közönséggel közölhessük. Látjuk a közlendők roppant halmazát, miként nem bírja kiadni a t. cz. szerkesztőség a szükre szabott lapban és mégsem tervezük alakjának nagyobbítását, mert így, a mint van, épen elegendő szellemi tápot nyújt hétről-hétre falusi olvasóinak. A mennyire lehet, saját mondani valónk irányában rövidke leendünk. — Említették a sopronyi közlések Mater Franciszka praefecta, soproni Orsolya-szűznek nagy ünnepélylyel végbe ment eltemetését, de nekünk hagyták a tisztos kötelességet, hogy szóljunk megbetegedése perczéről. Történt a mult februar hó 16-án, hogy a soproni Orsolya szűzek zárdájában nagy moz-

galom mutatkozék, mert két apácaszűznek beeskütése, kettőnek pedig beöltöztetése vala elrendelve. A beeskütőknek egyike Rohoney, kapuvári születésű, énekes és tanító — soror choralis — minőségben tette le fogadalmát, a másik, neve Kapuy Margit, mint szolgálati testvér — soror laica — esküdtött föl, születésére nézve Osliból való, közönséges polgár Kapuy Ferencznek leánya, ki föltünő jámborsága mellett rég ohajtozott édes atyjának testvér huga, az 1853 ki aug. 29-kén beesküdtött Mater Kapuy Emerica mellé juthatni, mire Isten őt jelenleg rásegítette. Két ujoncz szűz is ugyan a fönkitett napon beöltöztetvén, négyszeres ünneplés örvendezteté a esendes zárdájambor szűzeit s ezek között érintett Mater Francizskát is, a ki is egy, korának dacára vidám arczczal üdvözölt minket, midőn a szertartásokhoz mint segédkező pap, megérkezünk, s köszönő szavaival tisztelt meg, megjelenésünk miatt; mikor, végezve az ajtatosságot, szétoszlottunk, de a rákövetkező ebédnél rögtön rosszul lett, miként híre a zárdából áthozatott, s mondák, hogy rajta gyakorlá jó Margitunk ápoló legszívesebb szolgálatát, de meg levén számlálva napjai, m. hó 28 án a mennyei szent szűzek tündöklő koszorujába lett fölveve. Adjon neki a jó Isten boldog föltámadást!

Bátorkodunk fölemlíteni, miszerint a helybeli Sz. László-Társulat (van 48 tagja) ez évnek elején tartott közgyűlésében elhatározta, hogy 4 lámpa szerzettessék, melyek pőznáit minden társulati tagnak eltakarításánál, valamint a nyilvános egyházi körmeneteknél, ugyan a tagok férfiai fogják meg és hordozzák a lámpákat, melyeknek szétáradó világa hirdesse, hogy dícső sz. Lászlónak példájára mi is mint magyar katolikusok készek vagyunk Jézus hiteért harezolni és irlalmasságot eselekedni. A lámpák Sopronyban készűlnek s naponkint várjuk azokat.

Az örökös rózsafüzérről is szólunk, melynek mindinkább nagyobbodik területe. 21,192 imaórát s jegyét kiosztattunk s s reméljük Jézus Mária nevében, hogy a szegény haldoklóknak még mind több segítői fognak jelentkezni. Legközelebb érkeztek nevek a következő új helyiségekből: Bács megyétől: Mélykut, Nagy-Kunságból: Sz. Márton, Pest megyéből: Györgye és Zsombok, Veszprém megyéből: Lazi, Zala megyéből: Sarmelék. Megemlítjük végre a sz. skapulare congregatiót, melynek jegyzőkönyve nálunk immár 5463 nevet mutat. Isten velünk!
J á k y Ferencz, osli lelkész.

Szathmár. mart. 9. Mult levelemben szomorú hirt közöltem a közszeretben álló „Kath. Néplap“ t. olvasóival; mert habár a hit, remény és szeretet mennyei paizsával fölvertezett keresztény nem is retteg a haláltól, mely az írás szavai szerint nem késik s miként a tolvaj akkor jó el, midőn legkevesebb várjuk, mégis oly kedves az élet nekünk, oly nagyon ragaszkodunk a földhez, hogy, ha látjuk is a pusztítást, melyet a könyörtelen halál naponkint tesz, kivált ha az áldozat minket közelebről érdekel, szomorúság szállja meg szívünket. Azonban a szomorúságra öröm következik. S ezt a mindenek Alkotója igen bölesen rendezé így. En is most örvendetes hirt közlök. Ma történt ft. Sz a b ó Antal tiszteletbeli kanonok urak ünnepélyes beiktatása. A kilenez órai szent mise végeztével a nagy-eremű káptalan jelent meg egyházunkban. Nemsokára ngs és ft. N é m e t h i József kanonok ur, püspök ő execa megbízásából a nagy oltár elé lépett s őt követé karingben ft. Szabó A. szentszéki ülnök ur, honnan az evangeliom szerinti hitvallástétel után kijelölt helyét elfoglalván, Némethi József ő nságától ékes magyar beszéddel üdvözöltetett, melyről elég legyen itt annyit mondanunk, hogy mindnyájunk kebelét a legkellemesebben érinté. Ezután következett a kanonoki jelvények ünnepélyes átadása. Megható volt látni a hajlott kora dacára lélek- és testben mé: mindig ép férfinak komoly arczán tündöklő lelki nyugodtságot és megelégedést, kinek bokros érdemeiből, melyeket elősorolni tilt a szerénység, csak 31 évi fáradsatlan s buzgó tanárkodását említtük meg a helybeli gymnasiumban, hol a tanítványok valódi atya vala, kiknek szeretetét meglepő modora-s magyaros eljárásával minden szigorúsága mellett is annyira megnyeré, hogy reá talán soha egy sem nehezelt; mert, míg kereken szemére lobbantá a vétkezőnek hibáit vagy szigoruan bünteté, nemesen művelt szívének félreismeretlen bizonyosságaul ott ragyogott szemében a köny, a vétkezőt szeretettel fedő

atyának számalom könyve. Azért reá tanítványai mindig hálásan emlékeznek vissza s az iskolai évek legboldogabbikának vélik azokat, melyekben az ő kedves ajkairól hallhatták az arannyal és ezüstnél drágább tudományokat. Ezelőtt pár évvel hosszas fáradozásai után nyugalmaztatott, jelenleg pedig ezimzetes kanonoksággal díszítettett föl; azonban a nevelés göröngyös pályáján gyűjtött érdemeit csak Az fogja méltóan koszoruzni, ki a szűkölködőnek nyújtott pohár vizet sem hagyja jutalom nélkül. Az ünnepélyt „Te Deum“ rekeszté be. Mi a véghetlen jó-ságu Istenhez forró imáinkban a hü szolga hosszu és boldog életeért esedeztünk! — A böjti szent napokban minden buzgó kereszténynek legkedvesebb kötetmei közé tartozik, lélekben szenvedni Jézussal, ki értünk, a mi bűneinkért önkényt annyit tűrt és szenvedett. Városunk népsége szorgalmasan látogatja a kalváriát s buzgón imádkozik a Krisztus szenvedését ábrázoló szent képek előtt; tagas egyházunk vasárnaponként zsutolásig tömve van s nmlgu főpásztorunk ez évben is mint a legközelebbiekben saját szavaival oktatja híveit. De ezekről más alkalommal.

Tollas Iván.

Társulati ügyek.

Pest, mart. 22. A Szent-László-Társulat nmlgu érsek-elnöke a veszprémi püspöki megyéből közelebb befolyt adományok vétele alkalmával a nmlgu püspök urhoz a következő válasziratot intézte:

Ranolder János veszprémi püspök ő excjához:

Nagyméltóságu és fötisztelendő Püspök ur!

Vettem Exctiádnak folyó hó 5-én 213. sz. a. hozzámt intézett főnbecsü átiratát, melynek kíséretében a Szent-László-Társulat részére hozzámt küldeni méltóztatott:

	frt	kr
a vörösberényi plebániából	17	17
a noszlopi	35	28
a gyulakeszi	6	—
a fokszabadi	3	—
a szent-balázi	34	64
a felső-iszkási	51	—
a dabronyi	9	—
a halimbai	40	40
a nagy-szöllösi	27	52
a felső-örsi	1	32
a zirczi	63	58
a b.-koppányi	5	76
az esztergári	11	16

összesen 306 86 osztr. ért.

melyek hozzájárultával az Exctiád kormányával díszlő megyéből társulatunk részére eddig befolyt gyűjtemények összege 2347 frt 7 kr-ra rugván, ez által társulatunk iránt általában lelkes részvétet tanúsító honi megyeink sorában a veszprémi az első közt érdemlett ki magának helyet. Ezen örvendetes eredményt azon ritka buzgalomnak kellvén tulajdonitanom, melyet az Exctiád példája után induló veszprémmegyei derék lelkész urak és társulatunk horderejét felfogó számos ajtatos hívek ennek szent ügyében kifejtettek, kedves kötelességemnek tartom e néven Exctiádnak s mindazoknak, kik e részben Exctiádnak segítkedtek, magam s társulatunk mélyen érzett őszinte háláját ezzel kifejezni.

Többire nagybecsü hajlamaiba kitünő tisztelettel ajánlot-tan vagyok Excellentiádnak stb. Pest, mart. 18 án 1863.

Pest, mart. 22. A Szent-István-Társulat tagjainak száma folyó évben is örvendetes módon növekszik, így januárban 2 alapító és 32 rendes tag, februárban pedig 21 rendes tag csatlakozott a társulathoz. Van szerencsénk ez új tagok névsorát közölhetni.

Januárhóban:

alapító tagok: Rostaházy Kálmán. káplán Budán és Frankl Vilmos pályavégzett papnövendék Pesten; 7 rendes tagok:

Pesten: Bermüller Ferencz papnövendék, Bog-nár János, Földy János pestmegyei árvatörvényészeki elnök, Steiner Armin kir. szab. nagykereskedő;

esztergomi érseki megyében: Podhragya Pál, Praznovszky József, Klimstein József, Czobor Gyula, Zlatnyánszky János esztergomi papnövendékek, Duschek János selmeci káplán, Prugberger József bányaegyleti elnök Selmecen, Jaresics Lajos bányatiszt Selmecen, Fábian Ferencz németényi káplán, Bodnár Zsigmond varbói káplán;

erdélyi püspöki megyében: Szappanyos Antal Maros-Vásárhelyen;

győri püspöki megyében: Vashegyi Alajos kegyesrendü gymn. és háziagazgató Magyar-Ovárrott, Pokomándy Gergely öttevényi ispán, Cselle János ügyvéd M.-Ovárrott;

kassai püspöki megyében: Melezer József polgár Sárospatakon;

szathmári püspöki megyében: báró Perényi Bertalan Nagy-Szöllösön;

szepesi püspöki megyében: Szkiecsák István árvaradalmi erdőtiszt Polhorán, Czehula Ferencz a szepesi XVI. város főjegyzője Szepes-Várallyán;

vácsi püspöki megyében: Baúr József uradalmi tisztartó Üllön, Poppel Károly h.-jegyző Üllön, Rózsahegy Gyula papnövendék Vácson, Múhoray Elek tanító Ujszászon, Némethy Ferencz földbirtokos Tápó Szelén;

veszprémi püspöki megyében: Száraz Antal második latin oszt. tanuló Keszthelyen, Vanke Vilmos pápateszéri plebánus, Kránicz Kálmán papnövendék Veszprémben, Vank a Károly gazdatiszt Kaposvárt, Czopf János tisztartó Sümegen.

Februarban:

Pesten: Daniel Pál birtokos, Dessewffy János kir. táblai kiró;

esztergomi érseki megyében: a pozsonyi Olvasótársulat;

kaloecai érseki megyében: Lázár Péter tanító Szabadkán, Schröder György 6-ik oszt. tanuló Kalocsán;

csanádi püspöki megyében: Saeczberg Károly Kis-Jenőn;

kassai püspöki megyében: Gerenday János birtokos Himben, ifj. Huszovszky János, Kassay István, Kovács Tamás papnövendékek Kassán, Szabó József áldozár, Tomtskó Alajos papnövendék;

pécsi püspöki megyében: Milch Péter kispapnöveldei növendék, Streicher Péter kispapnöveldei növendék, Bubrek Antal ügyvéd Pécsen, Bárány Sándor földbirtokos Bonyhádon;

szathmári püspöki megyében: Selevér Lajos papnövendék Ungvárott;

vácsi püspöki megyében: Bossányi Katalin asszony-ság Nagy-Abonyban;

veszprémi püspöki megyében: Pflanzner Gábor 2-ik latin oszt. tan. Keszthelyen, Kutor Gyula 2-ik latin oszt. tan. Keszthelyen, Németh János plebánus Ósiben.

Különfélek.

— Az „I. T.“ban olvassuk, hogy a ft esztergomi érseki consistorium multhéti üléseiben a tanácskozmányoknak tárgyát a három kassai magyar vértanu canonisatíójának a romai szentszék által már több ízben tárgyalt ügye képezte; mint a mely vértanuk, névszerint: Körösi Márk esztergomi kanonok, Pongrácz István és Grodecz Menyhért jezsuita atyák Kassa városának 1619. sept. 7-én Bethlen pártosai által történt elfoglalásakor a katolikusok üldöztetése alkalmával halálra kínoztatván, szent hitök áldozataivá lettek. — Hónobajtjuk, hogy ezen már a nagy Pázmány Péter által mintegy harmadfélszáz év előtt eredménytelenül kezdeményezett s országunk mélyen tisztelt főmagas. primása által lelkesen fölkarolt szent ügy körül a tárgyalások mielőtt befejeztessenek: a magyar kath. egyház és ugyancsak primás ő eminentiája eredménydus kormányának újabb dicsőségére.

— Karolina Augustza császárné ő Felsége a kőszegi kath. templom építésére 600 o. é. forintot adományozni méltóztatott.

— Gr. Karácsonyi Guidónak 84,000 frtos alapítványa után az 1862. évre befizetett kamatokból a pestvárosi kisdedovodák és bölcsődék közötti elosztás végett a városi tanács-hoz leküldött 850 frt, az intézetek anyagi viszonyainak figyelembevételével, a nm. m. kir. helytartótanács jóváhagyásával következőleg osztott fel: a terézvárosi irgalmas-nők bölcsődéje kap 100 frtot; ugyanazok ovodája 100 frtot; a belvárosi papnövelde-utczában levő ovoda 58 frtot; a terézvárosi egyesületi két ovoda összesen 100 frtot; a józsefvárosi Mária-utczai ovoda 100 frtot; a ferenczvárosi ovoda 150 frtot; végre a kisdedovó-intézeteket Magyarországon terjesztő egyesület, mely egyszersmind képzőintézetet és egy külön ovodát tart fön, 250 frtot.

— A Lipótvárosi basilika építésére a vallási alaptól 20,000 frt utalványoztatván, az építészeti bizottság az építés tovább folytatásához inlézkedéseket tesz.

— Parkfrieder, a bécsi lapok szerint, végrendeletileg Pest városának, melynek polgármesterével baráti viszonyban volt, 30,000 frtot hagyományozott. Ebből 10,000 frt a magy. tud. akademiának, 10,000 frt a vakok intézetének, 10,000 frt a közkörháznak jut. Az elhunyt nagy összegekkel emlékezett meg Kleinwetzdorf faluról is, mely birtoka volt. Itt ugyanis 12,000 forintnyi alapítványt tett azon czélra, hogy kamatai, és pedig minden évben 2 oly leánynak jussanak menyasszonyi hozományul, kik legalább 5 évet becsülettel egy szolgálatban töltöttek, 6000 frtnyi alapítvány kamatja az iskolatantóé, hogy két fiút és egy leányt templomi éneklésre tanítson; 5000 frtnyi alapítvány kamatja a plebánosé a congrua javításául, de kötelessége a végrendelező halálózása minden évfordulóján a községet azon jótéteményekre figyelmeztetni, melyeket Parkfrieder földbirtokosuk irántok tanusított. A templom számára 36,000 frtnyi orgona rendelttet meg, 3000 forint gyászisteni tiszteletet alapítványaul hagyatott, melyek az alapító, Radetzky tbnagy és gr. Wimpffen elhunytak évnapijain mondandók; 5000 alapítvány kamatja pedig a mindenkor községi orvosé, de köteles a szegény sorsu betegeket ingyen gyógyítani.

— A magyar kir. egyetem hittani karának alább közöltt „Értesítés” e nagy mértékben emeli Fogarasy Mihály vál. szkodári püspök ö mlga általunk ismételve ajánlott munkájának becsét, ugy, hogy örömet megragadjuk az alkalmat, e jeles munkát (I. kötet XI. és 440 l.; II. kötet XII. és 401 l.; ára mindkét kötetnek 3 frt 50 kr. o. é.), mely a Sz.-István-Társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca 8. sz.) kapható, t. olvasóinknak megszerzésre ajánlani, annál is inkább, minthogy a mlgos szerző e munkából 50 példányt, illetőleg az e példányok eladásából befolyó összeget a Szent-László-Társulat magasztos czéljainak előmozdítására átengedni méltóztatott. A főnebb érintett „Értesítés” következő:

Értesítés. A kir. egyetem hittani kara f. hó 18-kán tartott gyűlésében a Horváth József-féle jutalmat Fogarasy Mihály, vál. szkodári püspök, nagyváradi l. sz. örkanonok stb. „Keresztény igazságok egyházi beszédekben” czimű művének ítélte oda, mint mely a lefolyt 3 év alatt kiadott magyar hittani munkák között a bírálók megegyező véleménye szerint arra legméltóbbnak találtatott. Pest, mart. 19-kén 1863. Pollák János, a hittani kar e. i. dékánja.

— Husvétii ajándékul jó gyermekek számára ajánljuk a következő jeles könyvecskét: „**Piros tojások.**” Iskolai ajándékul jó gyermekeknek. Németül írta Schmid Kristóf. Fordította Somogyi Károly. Harmadik kiadás. Kiadja a Sz.-István-Társulat. Egy czimképpel. 72 l. Kapható a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában (Lipótutca 8. sz.); ára kemény köt. 18 kr.

Adakozások.

A Sz.-István-Társulat által Pesten szerzendő házra.	frt	kr
Huszár Ferencz kir. tábl. itélőmester Pesten 3-dik részlet.	10	—
Gombár Pál nagyszombati kanonok	1	—

Mikszik Imre cz. kanonok Esztergomban	1	—
Farkas Antal spáczai esp. s pleb.	1	—
Jaloveczky Ferencz alsókorompai pleb.	1	—
Horváth János manigai pleb.	1	—
Schmidt Pál bresztoványi pleb.	1	—
Török Ignác majthényi pleb.	1	—
Ollhauser Mihály gerenceséri pleb.	1	—
Thalhammer Antal rosindoli pleb.	1	—
Schormann Antal zavari pleb.	1	—
Alkusz Ignác bohúci pleb.	1	—
Spáry József bucsányi pleb.	1	—
Holba József szilincsi pleb.	1	—
P. Hölly Hippolyt apaji pleb.-adm.	1	—
Holéczy Ferencz majthényi segédlelkész	1	—
Véisz Ferencz alsókorompai segédlelkész	—	50
Ujvágh István alsódombóai alesp. és pleb.	5	—
Hodossy Károly nádási pleb.	2	—

A Szent-László-Társulatra.

	frt	kr
Kötvény-szelvények	73	50
Ifj. Tabódy Pál bereghi bírtokos gyűjteménye	10	—

A székesfehérvári püspöki megyéből: 1) a székesfehérvár-városi tagoktól a mult évi april 7-kén beküldött 59 frt 34 kron tul 21 frt 26 kr; 2) a megyebeli tagok, és pedig Vörösvárról 21 frt 60 kr, Matuska János hittanár 20 frt, Fetter János plebános 72 kr, Hercegfalváról 1 frt 20 kr, Nagy-Hantosról 4 frt 16 kr, Ettyekről 3 frt 96 kr, Kis-Torbágyról 1 frt 33 kr, Tinnyéről 5 frt 16 kr, Zsámbékról 21 frt 60 kr, Solmárról 1 frt 10 kr, Patay János 72 kr, Sár-Keresztúrról 2 frt 81 kr, Sz.-Ágota 3 frt 39 kr, Huszár Imre 72 kr, Gyuróról 8 frt 40 kr, Hercegfalváról 1 frt, Radnecz Imre 108 frt, Csóórról 14 frt 14 kr, Isztimérről 18 frt 34 kr, Saracz János 3 frt 60 kr, Leeb Károly 1 frt, Mertl József 1 frt 44 kr, Horvatoszky Vilmos 1 frt, Moezer Sebestyén 4 frt 32 kr, Ambrus Sándor 3 frt 35 kr, Martonvásárról 9 frt 4 kr, Érdről 6 frt 50 kr, Ráczkeresztúrról 4 frt 88 kr, Tárnokról 2 frt, Promontórról 7 frt 20 kr, Sósoktról 6 frt, Tétényről 2 frt, Glavák Ferencz 1 frt, Pilis-szent-Lászlórol 2 frt, Balinkáról 10 frt, Melegh Imre 1 ezüst frt, Pákozdról 11 frt 50 kr, Iszka-szent-Györgyrol 4 frt 80 kr, Agárdról 2 frt, Bieskéről 1 frt 50 kr, Dunapenteléről 2 frt, Adonyról 5 frt 4 kr, Nagy-Kovácsról 19 frt 90 kr, Vörösvárról 15 frt, Mányról 5 frt 76 kr, Solmárról 1 frt 62 kr, Gyuróról 8 frt 30 kr, Hercegfalváról 1 frt 20 kr, Póór Péter 1 frt, Benedek Ferencz 2 frt, Prácsovic Mihály 3 frt, Pend Alajos 2 frt, Prikosovic Antal 72 kr, Csóórról 5 frt 64) összesen 416 92

Egy névtelen, t. Légrády Imre ügyvéd ur által	14	78
Dr. Grosz és családja (4 tag) 1862-re	2	88
Erber Mihály plebános Fancsikán — 11 tag után — (a tiszta-ujlaki plebániából 5 tag után 3 frt 60 kr, és a fancsikai plebániából: b. Perényi Gábornéól 72 kr, b. Perényi Petronellától 72 kr, Vankay Jánosné asszonyságtól 72 kr, Székely Lenke kisasszonytól 72 kr, a nagy-szöllösi ferencziek zárdájától 72 kr, Erber Mihály fancsikai r. k. lelkésztől 72 kr) összesen	8	—
Mattavoszky József prépost, esperes és pleb. Gácsfalván	1	—
Kácsér János tiszovnikai pleb.	1	—
Krassák Mátyás divényi pleb.	—	72
Spissák Endre divény-orosi pleb.	—	72
Divald Gusztáv alsó-stregoványi pleb. (gyűjtő)	—	72

Kegyess adományok.

Nt. Rázel Jóssef gyulai káplán által Gyuláról a keleti keresztények számára: Özv. Dunlémé 50 kr, Gróh Mátyás 1 frt, Eisele József 1 frt, Gróh Ferencz 30 kr.

Báró Nyáry Antal hétszemélynök ö excja a pesti sz.-Ferencz-rendiek templomtornyára 20 o. é. frtot méltóztatott adományozni.

Kiadja a **Szent-István-Társulat.** — Felelős szerkesztő: **Szabóky Adolf.**

Nyomatott Pesten, Emich Gusztáv, magyar akadémiai nyomdásznál (Barátok tere 7. sz.)